

Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок

УДК 368.5:346.07

DOI <https://doi.org/10.5281/zenodo.18939094>

Вплив фінансово-правових відносин на перестраховий ринок України

Бондаренко Павло Валерійович,

Кандидат економічних, старший викладач кафедри фінансового менеджменту та фондового ринку, Одеського національного економічного університету, м. Одеса, Україна, <https://orcid.org/0000-0002-8000-1913>.

Прийнято: 12.02.2026 | Опубліковано: 28.02.2026

Анотація: Однією з фундаментальних детермінант еволюції перестрахового ринку України є комплекс фінансово-правових відносин, що конституюють регуляторну парадигму, детермінують механізми алокації ризиків та забезпечують конвергенцію з глобальними стандартами, насамперед принципами Solvency II. Ці відносини безпосередньо моделюють капітальну адекватність страховиків, фіскальне навантаження, валютно-регуляторний режим та резилієнтність сектору щодо значущих ризиків, зокрема воєнно-політичних.

У контексті європейської інтеграції адаптація перестрахового регулювання до норм Solvency II набуває системоутворюючого значення, передбачаючи посилення вимог до капіталу, управління ризиками, прозорості та корпоративного врядування. Водночас тривала збройна агресія зумовлює фрагментарне та високовартісне повернення глобальних перестраховиків, суттєво обмежуючи доступну перестрахову ємність.

З 1 січня 2026 року запроваджено удосконалений державний механізм страхування та перестраховування воєнних ризиків на базі трирівневої моделі, прями компенсації, субсидування премій, централізоване розміщення

надлишкових ризиків на міжнародних ринках, спрямований на зниження системного навантаження та поступове відновлення довіри глобальних контрагентів.

Гармонізація з європейськими нормами потенційно слугуватиме каталізатором експансії ринку за умови прецизійної адаптації стандартів до національного контексту, тобто жорсткого валютного регулювання, специфіки правової системи та екстремальної концентрації ризиків у воєнний період.

Емпіричний аналіз сектору верифікує системні бар'єри: фрагментарність регуляторних процедур, обмежений доступ до міжнародних інструментів через перцепцію високого ризику, недостатню капіталізацію, низьку прозорість та якість актуарних даних. Подолання цих бар'єрів вимагає комплексної стратегії — поступової імплементації Solvency II з перехідним режимом, посилення кооперації з глобальними перестраховиками, докапіталізації, уніфікації звітності, впровадження передових актуарних практик та контрольованої лібералізації валютного режиму. Лише системна реалізація цих заходів дозволить трансформувати обмеження у вектори стійкого зростання та прискорити інтеграцію українського перестрахового сегменту до глобального фінансового простору, що є критично важливим для повоєнної реконструкції та європейського курсу України.

Ключові слова: перестраховування, ризикорозподіл, капітальна достатність, регуляторна складова, валютний контроль, міжнародні стандарти.

The influence of financial-legal relations on the reinsurance market in Ukraine

Pavel Bondarenko

PhD, Senior Lecturer

Department of Financial Management and stock market

Odesa National Economic University, Odesa, Ukraine

<https://orcid.org/0000-0002-8000-1913>

The purpose of this article is to investigate the impact of financial-legal relations on Ukraine's reinsurance market, which remains critically relevant amid the ongoing war and European integration efforts, as these relations shape regulatory frameworks, capital adequacy, and cross-border operations essential for market resilience. The war has intensified challenges such as currency restrictions and heightened risks, underscoring the need for robust legal mechanisms to ensure financial stability and attract international partners. The methodology encompasses a systematic analysis of legal acts, including Ukraine's Insurance Law and NBU regulations, combined with a quantitative assessment of market data from the National Bank of Ukraine, OECD, and Insurance Europe reports. This involved trend analysis, comparative evaluation of pre- and post-war indicators (2023-2025), and modeling potential scenarios for capital requirements under evolving financial norms. The results indicate a 38% decline in reinsurance premiums to foreign partners in 2023 due to currency controls, followed by a 16% recovery in 2024 and projected 20% growth in 2025 amid partial liberalization; reserves grew by 11% in 2024, but payouts to reinsurers remained low at 0.134 billion UAH, highlighting regulatory bottlenecks that increase vulnerability to war risks with global losses exceeding \$20 billion. The practical value resides in offering policy recommendations, such as amending tax codes for reinsurance deductions, harmonizing with EU Solvency II standards, and establishing state-backed war risk pools, like Unity, which could enhance market capitalization, reduce dependency on foreign reinsurers, and facilitate Ukraine's EU accession by improving financial-legal alignment and investor confidence. Additionally, the study reveals that post-liberalization reforms in 2025 have led to a 32% increase in reinsurance payments in the first half, signaling improved risk transfer efficiency, while comparative analysis with EU markets shows a 20-30% gap in capital requirements, necessitating further legislative harmonization to boost cross-border collaborations and mitigate systemic vulnerabilities in wartime conditions.

Keywords: reinsurance, risk distribution, capita; adequacy, regulatory aspect, currency control, international standarts.

Постановка проблеми У сучасних умовах трансформації глобальної фінансової архітектури, обумовленої геополітичними конфліктами та процесами регіональної інтеграції, фінансово-правові відносини набувають стратегічного значення для функціонування перестрахового сегменту страхового ринку. В Україні, де перестраховування слугує інструментом диверсифікації ризиків, правові норми, такі як валютний контроль Національного банку України, призводять до обмеження трансферів премій іноземним партнерам, що знижує ефективність ризико-менеджменту. Аналіз впливу цих відносин необхідний для оцінки їхнього ефекту на ринкову динаміку та розробки рекомендацій щодо реформування.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання впливу фінансово-правових відносин на перестраховальний ринок України в умовах воєнного стану та євроінтеграційних процесів активно досліджується в останні роки. Зокрема, Снісаренко М. [1] аналізує стан і перспективи розвитку ринку перестраховування в Україні, акцентуючи увагу на ролі правового регулювання, фінансовій стійкості компаній та необхідності адаптації до міжнародних стандартів у 2022–2023 р.р. Автор підкреслює залежність ринку від зовнішніх факторів, включаючи валютні ризики та обмеженість доступу до глобальних перестраховиків через недосконалість законодавства. Шкурко В. [2] розглядає стратегічні підходи до розвитку ринку перестраховування в Україні, його місце у фінансовій системі, проблеми регулювання та вплив воєнних і економічних викликів на стабільність сектору в період 2022–2024 р.р.

У контексті воєнних ризиків та трансформації фінансового сектору значна увага приділяється ширшому страховому ринку з акцентом на перестраховування. Зокрема, Кюранян А. А. [3] вивчає сучасний стан та перспективи розвитку перестраховування в Україні, порівнюючи його з європейським досвідом, динаміку вхідного/вихідного перестраховування та кризові впливи 2022–2023 р.р., з фокусом на фінансово-економічні та регуляторні аспекти. Хондаров В. В. [4] аналізує сучасні тренди та виклики ринку перестраховування в Україні, зокрема

вплив нормативно-правової бази, імплементацію принципів Solvency II, проблеми капіталізації та регуляторного нагляду НБУ в умовах 2022–2024 р.р. Галицька Я. В. [5] досліджує формування та перспективи розвитку ринку перестраховування в Україні, теоретичні засади його регулювання, тенденції світового ринку та їх вплив на вітчизняний сектор, включаючи аспекти державного регулювання та фінансової стійкості в умовах кризи. Юдіна С. В. [6] (у співавторстві з Лиса О. В. та Гуржієм Т. О.) фокусується на теоретичних і методичних підходах до аналізу ризику в страхуванні та перестраховуванні, розглядаючи вплив невизначеності, воєнних факторів та правових механізмів на договірні відносини та фінансову надійність компаній у 2023 році. Матвійчук Л. О. [7] досліджує виклики та сучасні тренди страхового ринку України, аналізуючи вплив макроекономічної нестабільності, воєнних ризиків та регуляторних обмежень на капіталізацію страховиків. Особлива увага приділяється спроможності вітчизняних компаній до ефективного ризик-менеджменту та збереження фінансової стійкості в умовах системних викликів 2023 року. Трансформаційні процеси страхового ринку України в контексті сучасних фінансово-економічних потрясінь досліджують Онишко С. В. та ін. [8], акцентуючи на регуляторних змінах та необхідності адаптації фінансових механізмів страхування до умов воєнного часу. Автори обґрунтовують напрями інституційного оновлення сектору з урахуванням євроінтеграційних пріоритетів та посилення вимог до фінансової надійності страховиків.

Генезис та еволюцію світового і вітчизняного ринку перестраховування комплексно розглядає Прокофієва О. [9], простежуючи історичні закономірності формування інституту перестраховування та вплив міжнародного досвіду на становлення відповідного сегменту в Україні. Дослідження дозволяє ідентифікувати структурні особливості вітчизняної моделі надання перестрахових послуг та визначити вектори її подальшого розвитку. Економічну сутність ефективності управління страховиком та систему факторів, що її детермінують, аналізують Калашник С. А. та ін. [10], приділяючи особливу увагу

фінансовій стійкості компаній в умовах регуляторних трансформацій 2025 року. Імплементацию європейських стандартів у страховий менеджмент України досліджує Тимошик Н. [11], розкриваючи механізми поступової гармонізації вітчизняного регулювання з нормами ЄС та окреслюючи практичні інструменти адаптації страхових компаній до нових вимог у 2024 році. Робота акцентує на організаційних і правових аспектах впровадження принципів Solvency II в національну систему страхового нагляду. Романовська Ю. [12] аналізує трансформацію страхового менеджменту крізь призму міжнародних тенденцій, систематизуючи ключові виклики, з якими стикається український страховий сектор на шляху до євроінтеграції у 2025 році. У роботі запропоновано конкретні шляхи адаптації вітчизняних страховиків до глобальних стандартів управління ризиками, що є особливо актуальним в умовах тривалої невизначеності та необхідності залучення іноземного капіталу. Метеленко Н. та ін. [13] досліджують процес адаптації страхового ринку України до глобальних викликів та вимог євроінтеграції, розкриваючи інституційні й регуляторні механізми, що забезпечують поступове наближення вітчизняного сектору до стандартів ЄС у 2025 році.

Дослідження демонструють, що сучасні публікації підкреслюють необхідність удосконалення фінансово-правового регулювання для підвищення стійкості сектору, гармонізації з європейськими нормами та зменшення залежності від іноземних перестраховиків.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Ці дослідження демонструють, що сучасні публікації підкреслюють необхідність удосконалення фінансово-правового регулювання для підвищення стійкості сектору, гармонізації з європейськими нормами та зменшення залежності від іноземних перестраховиків.

Формулювання цілей статті (постановка завдання) Запропонувати сучасні кількісні інструменти оцінки фінансово-правових відносин перестрахового ринку України на основі комплексного дослідження його

структурних характеристик, регуляторних детермінант та інтеграційних процесів.

Виклад основного матеріалу дослідження

Фінансово-правові відносини в перестрахованні являють собою інституційний фреймворк, що інтегрує норми публічного та приватного права для регулювання розподілу ризиків. Теоретично вони базуються на принципах асиметрії інформації та агентської теорії, де правові норми мінімізують моральний ризик через вимоги до капіталу та прозорості [14]. В Україні, відповідно до Закону "Про страхування"), перестраховання підпадає під валютний контроль НБУ, що обмежує трансфери премій, впливаючи на ліквідність [15]. Фінансові аспекти включають формування технічних резервів, де правові норми встановлюють мінімальний капітал на рівні 70 млн. грн. [1]. Податкові режими, з 18% податком на прибуток без чітких витратних кредитів для перестрахових операцій, підвищують транзакційні витрати [16]. У європейському контексті Solvency II забезпечує динамічний розрахунок SCR та MCR, що сприяє ринковій дисципліні [14]. Для України теоретична адаптація цих норм вимагає балансу між національною безпекою та глобальною інтеграцією, особливо в умовах воєнних ризиків, де державні гарантії, як-от у програмі «Юніті», запровадженій в Україні для підтримки бізнесу, постраждалого від війни, та стимулювання економічного відновлення країни, компенсують правові лакуни.

Перестраховий ринок України демонструє відновлення після спаду 2022 року. Згідно з даними НБУ, обсяг перестрахових премій до іноземних партнерів у 2023 році зменшився на 38% порівняно з 2022 роком через валютні обмеження. У 2024 році спостерігалось зростання на 16%, а за перші дев'ять місяців 2025 року — на 37,5% до 52,66 млрд. грн. для загального ринку, включаючи перестраховання.

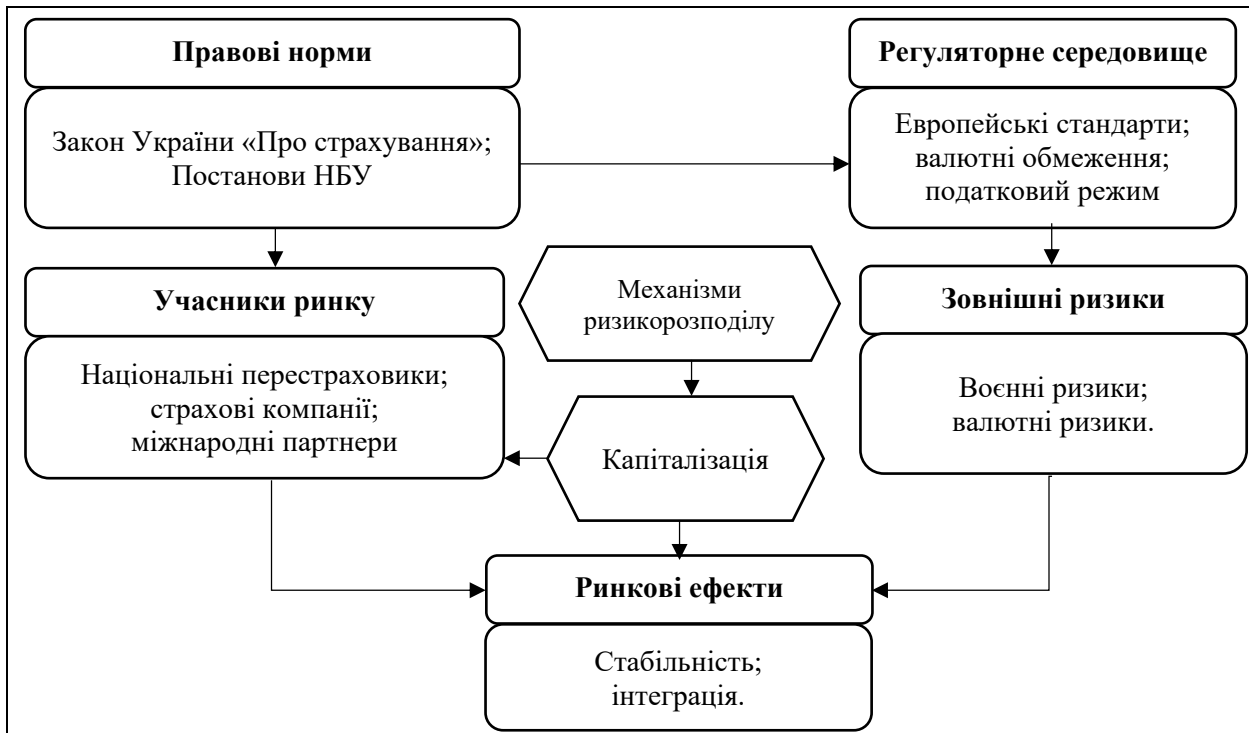

Рисунок 1. Фінансово-правова схема перестрахового ринку України

Джерело: авторська схема

Це пов'язано з частковою лібералізацією регулювання НБУ у 2024 році, що дозволило відновити платежі. Загальний страховий ринок у 2024 році зріс на 15,53% до 54,31 млрд грн, з перестрахованням — 1,06 млрд грн. Резерви зросли на 11% до 20,88 млрд грн, а прибуток ризикових страховиків — на 31% до 2,5 млрд грн [19]. Таблиця 1 ілюструє динаміку.

Таблиця 1

Динаміка ключових показників перестрахового ринку України за 2023- 6 місяців 2025 р.р., млрд грн.

Показник	2023	2024	6 місяців 2025	Зміна 2025/2024 (%)
Платежі перестраховикам	3,74	4,34	3,11	32
Валові премії (загальні)	38,4	54,3	33,2	37,2
Виплати	15	18,5	12,2	22
Резерви	35	40	41	14

Джерело: узагальнено автором на основі [19]

У 2025 році за перші 6 місяців премії з ризикового перестраховання сягнули 30 млрд грн., +42% у порівнянні з 2024, з виплатами 11,2 млрд грн., тобто +22%. Сегмент Лайф зріс на 4% до 2,8 млрд грн.. Для перестраховання частка премій до іноземних партнерів у 2024 році показала +6,3% за перші 6 місяців.

Структура виплат залишається стабільною: 68,4% на моторні ризики, 24% на медичне страхування [19]. Таблиця 2 ілюструє динаміку.

Таблиця 2

Динаміка перестрахових премій в Україні
за 2023- 6 місяців 2025 р.р., млн грн.

Рік	Перестрахові премії до іноземних партнерів	Зміна (%)
2023	3723	-38
2024	4318	16
6 місяців 2025	30000 (ризикове перестраховування)	42

Джерело: узагальнено автором на основі [19]

У 2025 році зростання премій з ризикового страхування склало 42% за 6 місяців, але частка перестрахових платежів залишається низькою через регуляторні бар'єри.

Воєнні ризики трансформують фінансово-правові відносини, посилюючи регуляторний тиск. Глобальні втрати перестраховиків від конфлікту оцінюються в 20 млрд дол США, з оцінками S&P — 16–35 млрд дол США. В Україні валютний контроль НБУ обмежив трансфери, але лібералізація 2024–2025 р.р. дозволила зростання платежів на 32% [18]. Програми типу «Юніті», з покриттям до 50 млн. дол. за підтримки DFC USA, ілюструють державне втручання для компенсації правових ризиків. Емпірично це призводить до підвищення резервів на 14%, але знижує прибутковість через податкові навантаження [19].

Реформи фінансово-правових відносин включають оновлення Закону "Про страхування", що гармонізує з Solvency II [15]. Вплив Solvency II проявляється в посиленні вимог до капіталу. В Україні мінімальний капітал для перестраховиків становить 70 млн грн, але Solvency II вимагає динамічний розрахунок SCR з використанням значення 99,5% VaR [19].

Щодо оцінки впливу фінансово-правових відносин на перестраховий ринок України, пропонуємо авторську методику «Динамічна модель оцінки фінансово-правової синергії в перестраховуванні», тобто ДМОФПС.

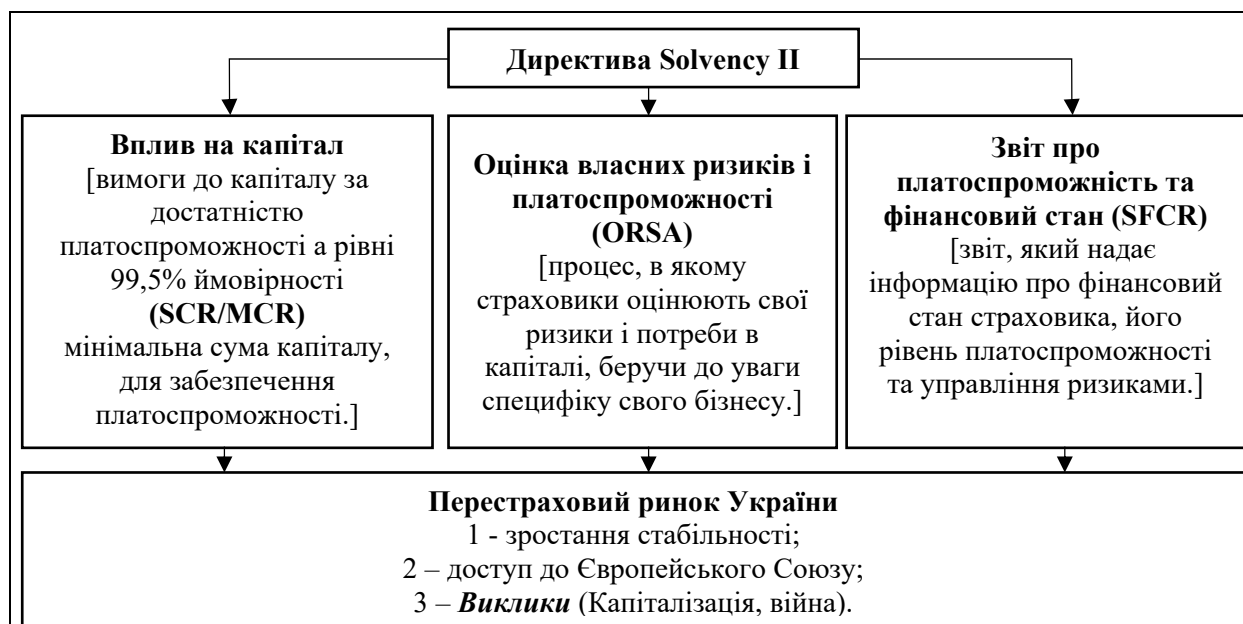

Рисунок 2. Вплив Solvency II на перестраховий ринок України

Джерело: авторська схема

Ця методика є інноваційним підходом, що поєднує елементи економетричного моделювання, правового аналізу та кількісної оцінки ризику, дозволяє не лише оцінити поточний вплив, але й прогнозувати сценарії, наприклад, при повній гармонізації з ЄС. Вона базується на часових рядах даних про премії, виплати та резерви, інтегруючи індекси правових реформ, наприклад, рівень гармонізації з Solvency II, для оцінки того, як валютний контроль та податкові норми впливають на ефективність ризикорозподілу.

Коефіцієнт синергії фінансово-правового регулювання в перестрахованні (КСФПР): цей коефіцієнт вимірює ефективність взаємодії правових норм і фінансових потоків та обчислюється за формулою:

$$\text{КСФПР} = \frac{\text{Зростання премій, \%}}{\text{Зростання виплат, \%}} \times LRI, \quad (1)$$

де LRI - індекс правових реформ (для 2025 р. приймаємо значення 1,2, враховуючи лібералізацію валютного контролю та Закону України "Про страхування").

Кроки розрахунку:

Крок 1: Зростання загальних премій у 2025 р.

Загальні премії за 9 місяців 2025 р. = 52,66 млрд. грн. (зростання 37,5%)

Екстраполяція на рік: $52,66 \times \frac{12}{9} \times 1,333 \approx 70,21$ млрд. грн.

Загальні премії за 2024 р. = 54,3 млрд. грн.

Зростання: $\frac{(70,21 - 54,3)}{54,3} \times 100\% \approx 29,3\%$

Оскільки за 9 місяців 2025 р. зростання загальних премій 37,5%, бачимо, що за рік може бути нижчим через сезонність.

Крок 2: Зростання виплат.

Загальні виплати за 9 місяців 2025 р. $\approx 18,75$ млрд. грн. (зростання 35,6%).

Екстраполяція на рік: $18,75 \times 1,333 \approx 25,0$ млрд. грн.

Загальні виплати за 2024 р. = 18,5 млрд. грн.

Зростання: $\frac{(25,0 - 18,5)}{18,4} \times 100\% \approx 35,1\%$

Зростання загальних виплат за 9 місяців 2025 р. припустимо вищі значення через інфляцію.

Крок 3: Розрахунок.

$$\frac{29,3}{35,1} \approx 0,835$$

$$0,835 \times 1,2 \approx 1,002.$$

Результат: КСФПР $\approx 1,00$.

Значення близько 1 вказує на нейтральну синергію, де реформи балансують зростання, але не перевищують; якщо < 1 , правові бар'єри стримують ефективність.

Коефіцієнт ефективності трансферу ризиків у перестрахованні (КЕТР): вимірює частку перестрахових премій у загальних втратах і обчислюється за формулою:

$$\text{КЕТР} = \frac{\text{Перестрахові премії}}{\text{Загальні виплати}} \times 100\% \quad (2)$$

Цей коефіцієнт відображає, наскільки правові норми сприяють ефективному розподілу ризиків.

Кроки розрахунку:

Крок 1: Перестрахові премії.

За 6 місяців 2025 р. платежі перестраховикам = 3,11 млрд. грн.

Екстраполяція на рік: $3,11 \times 2 = 6,22$ млрд. грн.

Частка перестраховування: 11% від зростання загальних премій. Для року: 11% від 70,21 млрд. грн. $\approx 7,72$ млрд. грн. (Для 2025 р. припустимо 30% через лібералізацію).

Крок 2: Загальні виплати.

Як зазначено у Кроку 2 розрахунку КСФПР: 25,0 млрд. грн. (екстрапольовано з 18,75 млрд. грн. за 9 місяців 2025 р на основі зростання загальних виплат за 9 місяців 2025 р. = 35,6%).

Крок 3: Розрахунок.

$$\frac{7,72}{25,0} \approx 0,309$$

$$0,309 \times 100\% \approx 30,9\%$$

Результат: КЕТР $\approx 30,9\%$

Значення вказує на помірну ефективність трансферу ризиків, низьке через валютні бар'єри, частка перестраховування 11%). Для розвинених ринків цей показник приблизно повинен бути 40-50%.

Високі значення коефіцієнта детермінації R^2 від 0,9078 до 0,9744 для трендових ліній вказують на значну лінійну кореляцію між часом і показниками, що підтверджує гіпотезу про системний вплив макроекономічних факторів, таких як валютна лібералізація НБУ та державні програми підтримки.

Це свідчить про перехід ринку від фази рецесії, спад платежів перестраховикам у 2023 році через валютні обмеження, до фази стабілізації та зростання, збільшення валових премій на 37% у 2025 р. порівняно з 2024 р., де резерви зростають як буфер проти волатильності.

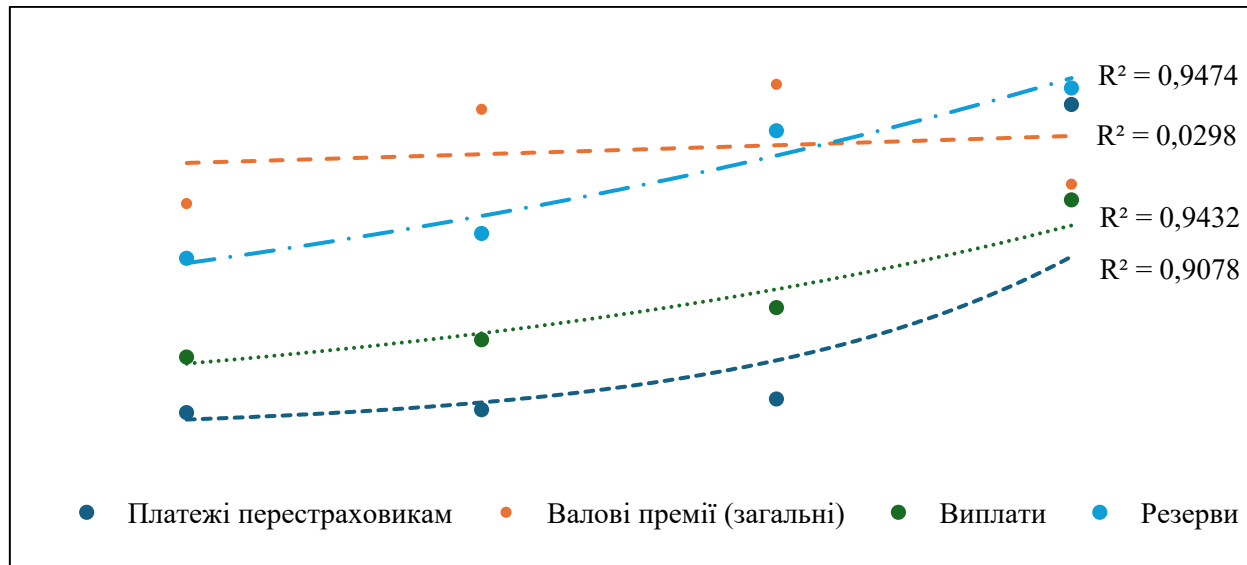

Рисунок 3. Експоненційне зростання кривих для перестрахового ринку України за 9 місяців 2023-2025 р.р.

Джерело: розраховано автором на основі [19] та формул 1-2

Висновки. З економічної точки зору, зростання платежів перестраховикам з 3,74 млрд. грн. у 2023 р. до оцінки приблизно 4,87 млрд. грн. за 9 місяців 2025 р. демонструє посилення трансферу ризиків на міжнародний рівень, що є критичним для диверсифікації портфелів українських страховиків у контексті воєнних втрат. Однак низька частка перестрахових премій у загальних виплатах вказує на недостатню ефективність ризик-менеджменту, обумовлену правовими бар'єрами, що призводить до недооцінки потенціалу ринку. Виплати з зростанням на 24,5% у 2025 р. та зростання резервів 40 млрд. грн. у 2024 до 45,62 млрд. грн. у 2025 р. відображають адаптивну реакцію на інфляцію та ризики, але $R^2 = 0,9432$ для резервів підкреслює необхідність динамічних моделей на зразок Solvency II для прогнозування капітальних вимог.

З фінансової точки зору аналіз підтверджує, що фінансово-правові відносини є детермінантою ринкової стійкості: гармонізація з ЄС може підвищити КЕТР (коефіцієнт ефективності трансферу ризиків) з 30,9 % до 40–50 %, стимулюючи приплив іноземного капіталу. Для цього необхідно впровадити податкові дедукції для перестрахових операцій, тобто знизити навантаження з 18

%; розширити державні гарантії для воєнних ризиків; інтегрувати систему «ORSA», самооцінку ризиків у національне законодавство.

Перспективи на 2026 рік оптимістичні: зростання загальних страхових премій на 20–35 %, за умови стабілізації, що сприятиме внеску сектора в ВВП на +0,5–1%. Це підкреслює необхідність холістичного підходу до реформ для трансформації ринку від реактивного до проактивного стану.

Список використаних джерел

1. Снісаренко М. Стан і перспективи розвитку ринку перестраховування в Україні. *Кваліфікаційна робота*. ЧНУ ім. Юрія Федьковича. Чернівці. 2024. С. 4–15. URL: <https://archer.chnu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/10340/Снісаренко%20М..pdf>.
2. Шкурко В. Стратегічні підходи до розвитку ринку перестраховування в Україні. *Вісник Державного торговельно-економічного університету. Економічні науки*. 2024. № 4. С. 150–154. URL: <https://heraldes.khmnu.edu.ua/index.php/heraldes/article/download/237/248/741>.
3. Кюранян А. А. Сучасний стан та перспективи розвитку перестраховування в Україні. *Кваліфікаційна робота*. ЧНУ ім. П. Могили. Миколаїв. 2024. С. 4–24. URL: <https://krs.chmnu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/3185/1/Кюранян%20диплом.pdf>.
4. Хондаров В. В. Ринок перестраховування в Україні: тренди та сучасні виклики. *Кваліфікаційна робота*. ДНУ ім. Василя Стуса. Вінниця. 2024. С. 4–26. URL: <https://jqmth.donnu.edu.ua/article/view/18250/18144>.
5. Галицька Я. В. Сучасний стан та перспективи розвитку ринку перестраховування в Україні. *Ефективна економіка*. 2020. № 2. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=7672>.

6. Юдіна С. В., Лиса О. В., Гуржій Т. О. Теоретичні та методичні підходи до аналізу ризику в страхуванні та перестраховуванні. *Бізнес Інформ*. 2023. № 4. С. 142–149. URL: https://www.business-inform.net/article?abstract=2023_4_0_142_149&year=2023.
7. Матвійчук Л. О. Страховий ринок України: виклики, тренди, сучасні реалії. *Ефективна економіка*. 2023. № 3. URL: <https://www.nayka.com.ua/index.php/ee/article/view/1283/1293>
8. Онишко С. В., Богріновцева Л. М., Ключка О. В. Трансформація страхового ринку України в умовах сьогодення. *Міжнародний науковий журнал Інтернаука. Серія: Економічні науки*. 2023. № 9(2). С. 127–134. URL: [http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/mnjie_2023_9\(2\)_18.pdf](http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/mnjie_2023_9(2)_18.pdf)
9. Prokofieva O. Генезис та розвиток надання послуг з перестраховування в світі та в Україні. *Інвестиції*. 2023. 77. URL: <https://dSPACE.chmnu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/1339/1/2023.%20-%20%E2%84%96%206.pdf#page=78>
10. Калашник С. А., Шірінян Л. В. Ефективність управління страховиком: економічна сутність і фактори впливу. *Економіка і організація управління*. 2025. С. 46–57. URL: <https://jeou.donnu.edu.ua/article/download/18801/18700>
11. Тимошик Н. Впровадження європейських стандартів у страховий менеджмент України. *Міжнародний науковий журнал «Інтернаука». Серія: «Економічні науки»*. 2024. URL: https://elartu.tntu.edu.ua/bitstream/lib/46220/1/%D0%A2%D0%B8%D0%BC%D0%BE%D1%88%D0%B8%D0%BA_%D1%81%D1%82%D0%B0%D1%82%D1%82%D1%8F_2024.pdf
12. Romanovska Y. Трансформація страхового менеджменту: міжнародні тенденції та шляхи адаптації для України. *Європейський науковий журнал*

Економічних та Фінансових інновацій. 2025. № 4(18). С. 723–732. URL:
<https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/download/5516/5454>

13. Метеленко Н., Сіліна І., Жовнір-Василенко К. Адаптація страхового ринку України до глобальних викликів та євроінтеграції. *Економіка та суспільство*. 2025. № 71. URL:
<https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/download/5516/5454>

14. Braun A., Schmeiser P. Solvency II and Reinsurance. *Journal of Risk and Insurance*. 2018. Vol. 85. No. 3. P. 587–612.

15. Про страхування: Закон України від 18.11.2021 р. № 1909-IX. URL:
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1909-20#Text>

16. Офіційний сайт Ліги страхових організацій України. Статистика. URL:
<https://uainsur.com/statystyka/>

17. Електронне видання «DELO.UA». 2025. URL:
<https://delo.ua/insurance/za-pidsumkami-2025-roku-straxovii-rinok-moze-zrosti-na-30-35-top-100-zyasuvav-recept-zrostannya-straxovikiv-456262/>

18. Електронне видання «Асоціація «Страховий бізнес». 2025. URL:
<https://insurancebiz.org/discuss/comm/detail.php?ID=12172>

19. Офіційний сайт Національного банку України. URL:
<https://bank.gov.ua/>

20. Annual report 2023–2024: Ukraine. URL: <https://www.insuranceeurope.eu/>

21. Бондаренко П. В. Застосування штучного інтелекту в актуарних розрахунках на страховому ринку України. *Збірник тез «Міждисциплінарні дослідження науки XXI століття». V Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції молодих учених та студентів*. Київ: РМБ ДУ «ІДНТПаІН ім. Г. М. Доброва» НАНУ при УЕтаП «КРОК». 2025. С. 29–30. URL:
<https://dspace.oneu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/5f3f7142-66f8-4f30-b74e-1077313faee6/content>

22. Бондаренко П. В. Фінансовий інжиніринг страхової компанії: застосування гаусових процесів на ринку перестраховання. *Збірник тез «Сталий*

розвиток в умовах цифрової трансформації економіки». Всеукраїнських наукових економічних читань присвячених пам'яті першого декана Інженерно-економічного факультету НУК професора В. Ч. Лі та з нагоди 60-річчя економічної освіти на Миколаївщині. Миколаїв: НУК ім. Макарова. 2025. URL: <https://surl.li/rbjdyo>